Перець

№ 4 (447)
ЛЮТИЙ
1961
РІК ВИДАННЯ XXI
КИЇВ
Ціна 10 коп.

У цьому номері

★ Про лиху породу, що псує природу. (Стор. 2).

★ Фабрика збитків, або трест „Пришийкобиліхвіст". (Стор. 4).

★ Як убивають вечори у Ново-Московську. (Стор. 6—7).

★ Загадка: Що не світить і не гріє, тільки гроші їсти вміє? — (Відповідь дивіться на стор. 10).

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

БРЕХНЕЮ ЗВІТ ПРОЙДЕШ, А НАЗАД НЕ ВЕРНЕШСЯ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

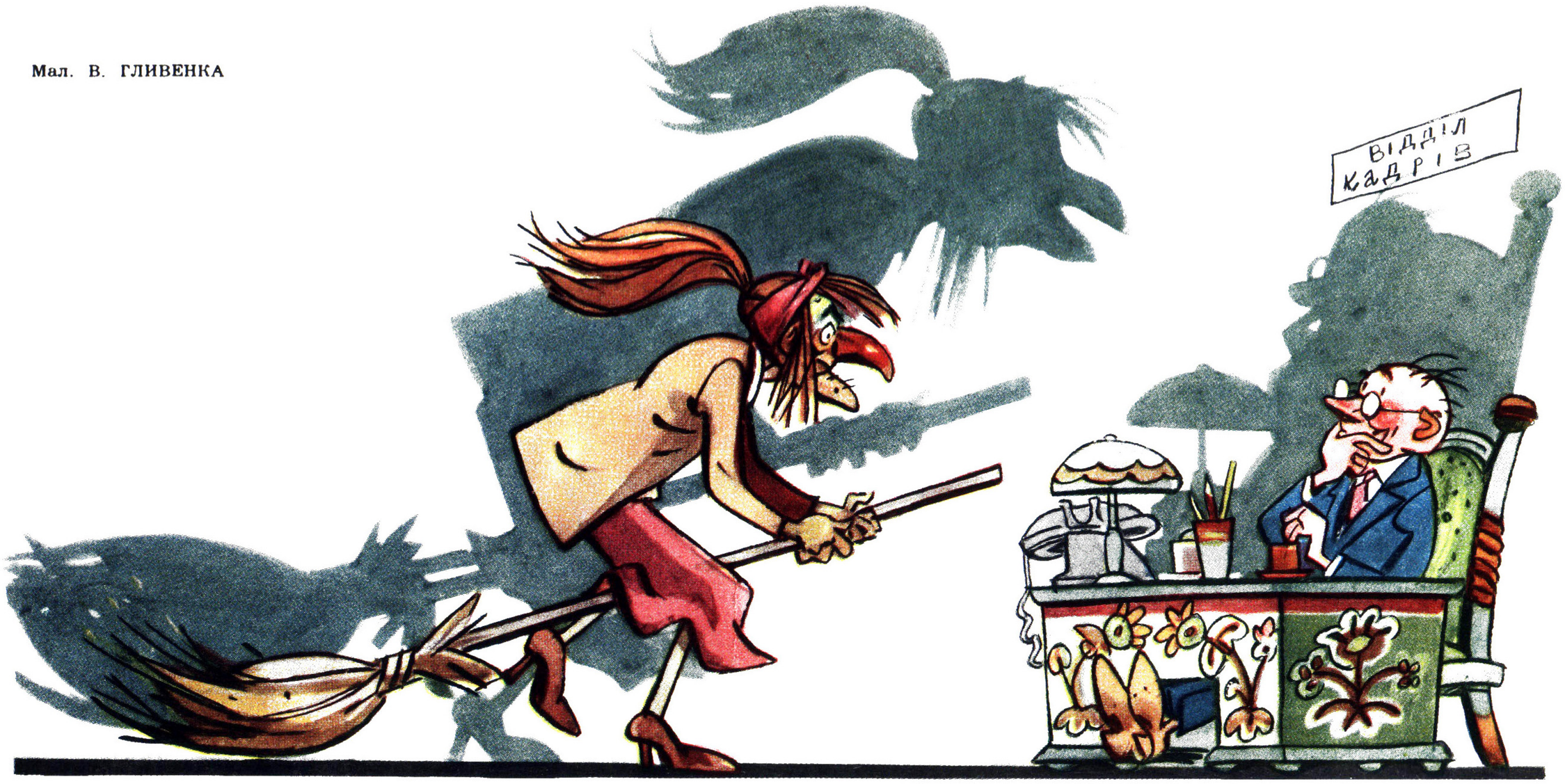

— Так оце ви й будете Баба-Яга? Чудесно! Нам саме потрібні фахівці по роботі з дошкільнятами.

Тримайте їх за руки...

Кожна людина свій хист має. Один добрі врожаї вирощує, другий охоче будинки мурує, третій на заводі відзначається. Але ж є і такі типи, про яких, хоч би й хотів, то доброго слова не скажеш. У даному разі маємо на оці тих, що плюндрують красу нашої землі і винищують її природні багатства.

Свого часу колгоспники артілі «Більшовик» (село Феськівка, Менського району на Чернігівщині) задумали добре діло зробити. І зробили. Вони збудували на річці Мені дамбу і поставили електростанцію.

Та ось почав головувати у тій артілі Іван Іванович Смаль. Подивився він на водоймище і повчально вирік:

— Е, не вмієте ви головою крутити! Ось ми як закупимо малька коропа, як укинемо його в воду — ото риби в нас буде!

— Не виживе той мальок, — сказали колгоспники. — Раніше треба щуку винищити.

— Що ви мене щукою лякаєте?! — вигукнув Смаль. — Не таких бачив!

Купили малька коропа, запустили, але нічого путнього з тієї затії не вийшло...

— Якась нещасна щука проти мене пішла, — сказав Смаль. — Ось я так їй дам, що вона й зубів своїх не позбирає!

Та й наказав розібрати дамбу і спустити воду...

Пропала людська праця. Дамбу і досі не відбудовано. Тепер на місці повноводої Мени залишився рівчак...

Якби районні керівники показали тоді Смалю смаленого вовка, то надалі він не витворяв би такого. Якби вони стукнули тоді його по лобі, то він прислухався б до людських порад. Але ж вони навіть не помітили того, що зроблено величезну шкоду.

А Смалю цього тільки й треба. Згодом він підготував новий наступ на природу.

Багато труда поклали колгоспники сіл Дягова і Феськівки на будівництві грейдера, який веде до районного центру Мена. Вони обсадили дорогу деревами. Шуміли листом дубки і липи, милували зір берези, давали тінь клени. Акація, берест і верба там росли.

Та ось на веселі, зелені дерева кинув свій чорний погляд Смаль... У серпні минулого року над грейдером заскреготали пилки, загуркотів бульдозер. Падали двадцятирічні дерева, з корінням викорчовувались тринадцятирічні...

— Що ж це робиться?! Для чого?! — закричали в один голос люди.

Смаля треба було тоді зв'язати і відвезти до лікарні. Цього ніхто не зробив, і 720 дерев трупами лягли над грейдером.

Пішли в Мену скарги на Смаля і акт про знищення шляхової лісосмуги. І що ж? Голова райвиконкому т. Олійник зробив вигляд, що нічого такого й не трапилось. А тодішній секретар райкому КП України т. Ісаєнко, як кажуть: той же Савка тільки на других санках. Він лише бовкнув: «Треба закрити цю дрібну справу...»

Бачте, як людина дивиться на світ білий?! «Дрібна справа»...

На щастя, Смаль уже не головує в колгоспі «Більшовик». А як же із злочином, ним учиненим? Виходить, що так усе йому й минулося? З цим погодитись не можна!

* * *

Радгосп ім. Шевченка — чудовий витвір людського розуму і рук. Це величезний сад, розташований у зоні міста Полтави. А які там яблука вирощують! Знають їх смак і в Москві, і в Харкові, і в Донбасі.

А які в тому саду чарівниці працюють! Ланкова Єфросинія Пелих доглядає 40 гектарів саду. Минулої осені вона зібрала з кожного гектара по 150 центнерів яблук. У ланкової Віри Пєчкіної 36 гектарів саду. З кожного гектара вона зняла по 108 центнерів яблук.

У розкішних садах виблискують чотири ставки. Легко уявити, яка то краса — зелень і вода!

Але тут ми мусимо повести мову про надто вже некрасиві діла.

На отой чудовий куточок землі полтавської насунуло лихо. Не подумайте, що спека дерева пошкодила або сарана на сад налетіла. Тут інша біда.

Навколо радгоспу чимало балок і ярів. І взяли моду полтавські підприємства випускати в ті яри та балки шкідливі води. Оті самі води, які стікають потім у радгоспні і колгоспні ставки. Керівники підприємств неначе змагаються між собою, хто більше шкоди зробить.

Оце директор м'ясокомбінату т. Курило скаже:

— Слава богу, смердюча вода пішла, аж загула!

А директор олійжиркомбінату т. Соколенко уже вигукує:

— Чим він хвалиться? А наша шкідлива вода не туди ж пішла?!

За цими директор трикотажної фабрики т. Іванова скромненько промовляє:

— Ех, нате й мій глек на капусту, щоб і я була Химка. Ми теж добрячу вонючку в ті ставки спускаємо.

Водилася у ставах радгоспу ім. Шевченка хороша риба. Не витримала вона тортур — загинула. Навіть жаби плюнули на все і десь в інші місця переселилися. Що вже про рибу говорити! Над ставками росли кучеряві верби і густий верболіз. Не можуть витримати й вони — гинуть від отруєної води.

І до кого тільки не зверталися керівники радгоспу, кого тільки не просили, щоб припинити цей розбій, — нічого не добилися. А б'ються ж вони уже четвертий рік.

Не раз писали, не раз скаржились люди і голові виконкому Полтавської обласної Ради депутатів трудящих т. Мужицькому. Теж не добилися допомоги.

А чому б ото шановному Олександрові Михайловичу та не зібрати директорів отих підприємств, та не сказати їм таке щире слово, щоб у них аж піт на лобі виступив? А потім спеціальною постановою зобов'язати їх збудувати водоочисні споруди.

Що не кажіть, а керують вищепоіменованими підприємствами не справжні полтавці. Якби прокинувся виборний Макогоненко (отой, що в «Наталці Полтавці» діє), то він би взяв свою патерицю та й почав би хлудити по спинах всіх тих, що запаскуджують славне місто.

Бо й справді: прийде весна, зацвітуть сади радгоспу, але ж сморід, який піде з ставків, заб'є аромат квітів. Варварство!

* * *

Так що ж робити?

Насамперед треба всією громадою ударити по руках тих, що плюндрують природу нашої рідної землі. Бо правду ж сказано: свині на городі одна честь — поліно!

Лаврін ГРОХА.

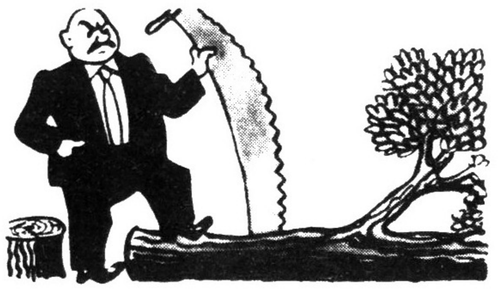

В. БАНДУРАК

З оповідань про Леся Мартовича

І тут насолив

Лесь Мартович ще в гімназійні роки був обізнаний з соціалістичними ідеями, з творами Маркса і Енгельса. Згодом письменник виступив у пресі з цікавою статтею про вождя світового пролетаріату «На перше мая 1893. Кароль Маркс». Ця стаття була випущена теж окремою книжечкою в Коломиї. У ній Мартович у день Першого травня звертався до трудящих із закликом, взятим з «Комуністичного маніфесту»: «Робітні люди всіх країн, єднайтеся!»

У цьому місяці минуло 90 років з дня народження видатного письменника.

Якось Мартовича, який тоді працював адвокатським помічником у невеличкому містечку, терміново викликав до себе повітовий староста.

Глава повіту, товстенький, маленький, жвавий панок, з очима, що запливли жиром, і коротко стриженими підфарбованими вусиками, довго рився в паперах, ніби не помічаючи відвідувача, що стояв біля порога.

— Пане старосто, ви мене, здається, хотіли бачити,— нагадав йому про себе Лесь.

Панок раптом зірвався з місця, немов його гедзь ужалив, і тицьнув Мартовичу під ніс зім'яту брошуру:

— Ви нашкрябали оцю писульку?..

— Так, пане старосто, я автор цієї статті,— спокійно глянув на свою книжечку Мартович.

— Як ви посміли, чорт візьми, після цього сюди приїхати? — аж запінився староста.— У мене, в моїм повіті людей баламутити збираєтесь?..

— Пане старосто, — єхидно посміхнувся Лесь, — я повинен вам нагадати, що цю брошуру цісарсько-королівська цензура пропустила.

— Бунтівник! Агітатор! — бісився панок, стрибаючи кругом стола і розмахуючи короткими руками.— Та я тебе в тюрму запакую, в баранячий ріг зігну!..

— Пане старосто,— з гідністю озвався письменник, — по-перше, я з вами, здається, по ресторанах брудершафт не пив, що ви мені тикаєте, а по-друге, тюрмою мене не лякайте, бо там теж люди сидять...

— Ви соціаліст? — пересмикнулося обличчя старости.

— До партії, на жаль, не належу, але ідеї їхні мені близькі, як кожній порядній людині.

Панок скривився, мов від кислиці, і знову забігав по кімнаті, нервово смикаючи підфарбовані вусики. Ухекавшись, він підбіг до Мартовича і просичав люто:

— Даю вам три дні часу. Спакуйте свої манатки, і щоб вашим духом тут не пахло! Ясно?..

Мартович церемонно вклонився:

— Дуже вам вдячний, пане старосто, за вашу цінну пропозицію. Вона цілком збігається з моїм бажанням. Я вже давненько думаю над тим, як покинути цю затхлу діру, яку ви іменуєте своїм повітом. Затримка за перевозкою — дуже дорожаться візники....

— А куди ж це ви задумали? — підозріло зиркнув на нього панок.

— У містечко С.,— не моргнувши оком, відповів Мартович.

— В С.? — прояснилося враз лице старости, і він вхопив Леся за руку.— Та я вас своїм транспортом забезпечу! І навіть безплатно. Вам скільки підвід?... П'ять? Шість?.. Та чого ви не сідаєте, пане меценас?.. Ось, прошу в цей фотель,— і він люб'язно підсунув письменникові м'яке крісло.

Мартовича нітрохи не здивувала така несподівана переміна в настрої старости. Він давно знав слабке місце зарозумілого шляхтича і вирішив будь-що провчити панка...

Справа в тому, що в містечку С. на чолі повіту стояв граф Лотоцький, давній і запеклий особистий ворог старости. Почувши, що Лесь хоче переселитися туди, староста зразу скумекав, що є нагода вбити двох зайців: і позбутись з повіту Мартовича, і зіпхнути на голову свого ворога цього небезпечного русина. Староста аж підстрибнув з радості у своєму кабінеті. «Х-ха, ото вийде пікантна історійка, чорт візьми! Доведеться і тобі, індику з графським титулом, повозитися з цим фруктом. Не будеш бундючитись перед воєводою, що в тебе в повіті божа благодать». Староста наперед смакував солодку помсту...

Полагодивши свої справи, Мартович спакував убогі парубоцькі пожитки на підводу і наказав візникові їхати до містечка Г., де на нього вже кілька місяців ждало місце у місцевого адвоката-українця.

— Та мене пан староста до С. посилали,— сказав візник, чухаючи потилицю.

— А хіба тобі неоднаково, куди їхати?— озирнувшись на будинок старости, посміхнувся Мартович. — Чи, може, в Г. не така ж горілка, га?..

Візник теж весело засміявся і вйокнув на коней...

...Дізнавшись на другий день про цю витівку Леся, пан староста люто заскрипів зубами:

— І тут мені насолив, чорт візьми!...

Як Лесь попа провчив...

Лесь Мартович був відомим гострословом і правдолюбом. За це любили його селяни і ненавиділи попи, дідичі і сільські багачі.

Якось на одній передвиборчій нараді в Заболотові мав виступати і Мартович. Як тільки він появився в залі, з крісла підхопився лисий, мов коліно, панотець і на своїх куценьких ніжках підбіг до нього, патетично вигукуючи:

— Пане Мартовичу, голубчику! Ви справжній наш галицький Ціцерон! Дозвольте, дорогий мій, потиснути вашу руку!

— Пробачте, панотче, але руки своєї я вам не дам,— скромно, але твердо відповів письменник.

— Ов, а то чому? — образився той.

— Ваші руки брудні, панотче! Коли віддасте Гандзі Приймаковій теличку, яку ви в неї за похорон чоловіка вчора забрали, тоді, можливо, я вам і руку подам!..

У залі залунав крик, свист, посипались репліки...

Ошелешений піп закліпав очицями, позеленів весь, а далі, втягнувши голову в плечі, вискочив надвір...

Кажуть, що з тих пір цей панотець-шкуродер обминав Мартовича десятою стежкою...

Губа святого Іллі

Якось під час канікул Мартович і Стефаник гостювали в свого шкільного товариша Василя Равлюка в селі Орельці. Викупавшись досхочу в Пруті, друзі бігли наввипередки на пасіку, де Равлюків батько, завзятий пасічник і дотепний оповідач, охоче пригощав свіжим медом невгамовних синових гостей.

Стефаник дуже любив спостерігати за роботою невтомних трудяг-бджіл. Він з цікавістю заглянув ув один вулик, у другий — і, раптом голосно скрикнувши, замахав руками. Якась запопадлива бджола вжалила непрошеного гостя в нижню губу. Губа зразу розпухла, як мокрий постіл. Ой і сміху ж було до самого вечора. Лесь кепкував, що Василь тепер схожий на старого торговицького дідича, в якого губи, мов халяви...

Після вечері Равлюкова мати заставила «паничів» молитися. У кутку між іконами була стара почорніла картина: святий Ілля гасав по хмарах на двокінній колісниці і грізно метав на всі боки сліпучі блискавки. Через недогляд чи помилку доморощеного богомаза, у святого спідня губа була більша верхньої. Не встиг Стефаник ще й перехреститися, як Лесь штовхнув його ліктем під бік:

— Дивись, Василю, у святого Іллі така ж губа, як у тебе. Це він тобі покривляється...

Стефаник і Равлюк пирснули в кулак, і вони всі троє вискочили надвір.

— І як тобі не соромно, Лесю? — дорікав другові Стефаник. — Василеві батьки так гарно нас пригостили, а ти он які коники в їхній хаті викидаєш!..

— А хіба я в цьому винен? — боронився Лесь.— У всьому винуватий отой святець. Чого він тобі кривився?..

Коли вони, нарешті, вернулись до хати, набожна Равлючка похитала головою і спитала:

— Це, паничі, у всіх вчених такий короткий отченаш?..

Трест "Приший кобилі хвіст"

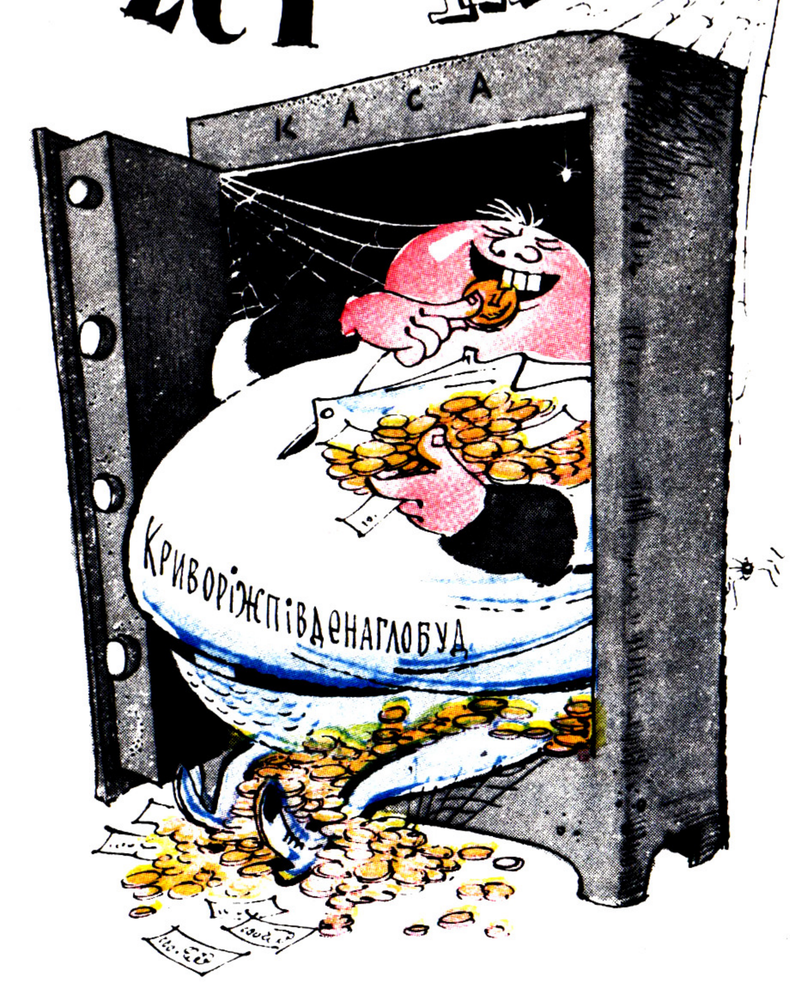

Колишній начальник комбінату «Кривбасбуд» Олександр Павлович Поборчий, який працює тепер десь у Сталіно (хай легенько йому гикнеться), наплодив у Кривбасі таку масу трестів, що іноді сам їхні назви плутав. Було, вийде на трибуну, прикладе палець до лоба і ніяк не може пригадати, як іменується трест, що план зриває.

Але начальникові комбінату все здавалося, що трестів на Криворіжжі малувато. Одного прекрасного ранку Олександр Павлович дмухнув (у нього була така магічна сила), і на світ божий появився новий трест «Криворіжпівденаглобуд». У повній формі: з керуючим, головним інженером, заступниками керуючого, численними відділами, начальниками відділів, бухгалтерією, друкарками, прибиральницями, вартовими, кур'єрами, секретарками... Словом, з усіма штатними і нештатними одиницями. Сталося це в 1958 році.

— Хай живе! — благословили в Дніпропетровському раднаргоспі.

І трест живе. Спочатку йому доручили роботу по реконструкції Південного гірничозбагачувального комбінату. Мовляв, покажіть свої здібності. Поколупався тут «Криворіжпівденаглобуд» трохи і показав свої здібності: за два-три місяці завдав на 1 мільйон 700 тисяч карбованців збитків.

— Нічого, — сказали в «Кривбасбуді».— Це закономірне явище. Трест тільки-но зіп'явся на ноги. Пустить паростки. Поправиться.

Дійсно, «Криворіжпівденаглобуд» почав пускати паростки. З одного БУ, на базі якого народився трест, стало двоє карликових БУ, потім троє, потім — четверо. В кожному БУ — начальник, головний інженер, лінійний технічний персонал, відділи, служби, секретарки, друкарки, кур'єри... Як і належить порядному БУ.

На реконструкції новонародженому трестові не повезло. Перекинули на інший об'єкт. Послали будувати Другий південний гірничозбагачувальний комбінат.

— Тут вам є де розправити плечі,— напучували у «Кривбасбуді». — Об'єкт великий. Ударна будова республіки. Проявіть себе.

Тільки-но трест почав себе проявляти, як на будову прийшов сильний трест «Криворіжаглобуд» і підім'яв під себе незаконнонароджене дитя комбінату. Аж запищало, бідне. Отут у нього був прекрасний момент перетворитися на будівельне управління і стати органічною частиною сильного тресту. Але в «Кривбасбуді» сказали:

— Ні, існуйте самостійно. Доручаємо вам нове бойове завдання. Ідіть на Ново-Криворізький гірничозбагачувальний комбінат. Будуйте аглофабрику. Ударна будова. Теж є де розправити плечі. Розправляйте.

Розправляв трест-сіромаха свої плечі, розправляв — нічого не виходить. Дуже вузькі. Ні врізати, ні доточити. Відстає трест. Валить державний план. Зате по перевитратах на будівельні роботи вийшов на перше місце у Кривбасі. У 1959 році завдав збитків на 6 мільйонів карбованців.

— Не біда,— втішали працівники комбінату себе та інших. — Трест молодий. Переживає організаційний період. Він ще себе покаже.

Кінчився 1960 рік. Сусідні трести вершили великі діла. Скажімо, трест «Криворіжбуд» вивів на металургійному заводі ім. Леніна найбільшу в світі доменну піч та інші споруди й унікальні агрегати. Та ще приніс державі 14 мільйонів карбованців прибутків за рахунок здешевлення вартості будівельних робіт. Трест «Криворіжаглобуд» закінчив будівництво Другого південного гірничозбагачувального комбінату-гіганта.

А чим відзначився, що зробив «Криворіжпівденаглобуд»? Зірвав будівництво першої черги аглофабрики і завдав державі ще на 10 мільйонів карбованців збитків. Одне слово, постарався...

Економістам немає потреби заглиблюватися у справи «Криворіжпівденаглобуду», щоб побачити, з чого саме складаються оті збитки. Все лежить на поверхні. Ось АГУ-персонал (адміністративно-господарсько - управлінський). Агукає тут аж 450 чоловік. По одному на чотири робітники. Кожному дай гроші. АГУ-персонал акуратно приходить на роботу, копирсається в паперах, метушиться, фіксує збитки, вчасно одержує зарплату. У 1959 році АГУ-персонал з'їв 2 мільйони 701 тисячу карбованців, в 1960 році — 3 мільйони 500 тисяч карбованців.

Безгосподарність, марнотратство, погана організація виробництва. Все це теж плаває зверху. Там залізобетонну плиту поклали косо — перекладай. Давай, значить, гроші! Там металоконструкції поставили догори ногами — переставляй ногами вниз...

А кадри тут є такі, що сором людям сказати. Приміром, начальник виробничого відділу тресту М. Г. Дубенський. Ні освіти, ні досвіду. Документи про середню освіту, каже, «загубив». Якось недавно у нього спитали, до діла прийшлось:

— Де і для чого в будівництві використовується арматура?

Начальник, бідолаха, таке заправив, що робітники од сміху за животи хапались. А заправляє, бачте, виробничим відділом, керує.

Або ще ось Б. О. Альтшулер — заступник керуючого трестом з усіх питань. Теж меткий, балакучий, вічно заклопотаний, моторний, на вигляд, чолов'яга. Все «знає»... Побив і погноїв на складах на сотні тисяч карбованців сухої штукатурки, цементу, алебастру, скла, покрівлі та інших матеріалів, призначених для будівництва аглофабрики. А скільки роздав наліво і направо! Одного шиферу роздав індивідуальним забудовникам 5500 листів. Кому завгодно роздавав...

Багато накоїв. І що ж йому, цьому «доброму» дядькові Б. О. Альтшулеру, дали прочухана? Дали. У комбінаті вже написали наказа про звільнення його з роботи за припущені ним величезні втрати і незаконний масовий відпуск дефіцитних матеріалів «наліво». Раптом чиясь невидима рука подала сигнал: не зачіпайте! Хай ще попрацює. І Альтшулер продовжує «трудитись».

Горезвісний трест пускає нові паростки. Десь у другій половині минулого року в системі тресту появився ще один нахлібник — житлово-комунальна контора. Штат — 134 чоловіка. За перших кілька місяців контора проковтнула 222 тисячі карбованців зарплати. І надалі, природно, їсти проситиме, отак тисяч по 600—700 на рік. А робить ця ЖКК те, що й ЖКК тресту «Криворіжаглобуд». Діє в одному і тому ж житловому районі. Будинки двох трестів туляться один до одного. І обслужувати б їх одній конторі, припустімо, того ж тресту «Криворіжаглобуд». Так ні ж! Начальство комбінату принципово хоче, щоб у кожному тресті була своя ЖКК, щоб все було по формі, солідно.

Незабаром трест «Криворіжпівденаглобуд» відзначатиме свій день народження — третю річницю. Буде про що поговорити. У системі численних трестів комбінату «Кривбасбуд» він, цей трест, несе на своїх немічних плечах чотири проценти робіт, а питома вага збитків, завданих ним, становить 43 проценти. Знаменно, що за весь період свого існування трест-іменинник жодного разу не виконав державного плану. Підстави для поздоровчих тостів є.

— А як ви дивитесь на цей трест, Іване Сергійовичу?

Начальник комбінату «Кривбасбуд» Іван Сергійович Ероян, бувалий, досвідчений будівельник, відповів не зразу. Спочатку він розказав кілька цікавих епізодів з життя будівельних трестів, про особливості їх формування тощо, а потім уже перейшов до діла.

— Організаційний період...— тихенько почав Іван Сергійович. Трохи помріяв і цілком щиро, з дедалі наростаючим гнівом висловив свою думку.— Сподіваємось, що він, цей трест, може вийти в люди. Свій оргперіод він чомусь переживає дуже-таки довго. Що правда, то правда. Заїло. Слабкі інженерно-технічні кадри. Це головна хвороба. Ще потерпимо. Якщо в 1961 році не вийде в люди, дамо по шапці!

І останнє. «Криворіжпівденаглобудові» не везло досі і щодо раціоналізаторської та винахідницької роботи. Але останнім часом вдумливі, творчі товариші, навіть з числа адміністративно-господарсько-управлінського персоналу тресту-невдахи, стривожені своєю безперспективною долею, висувають (правда, усно) у приватних розмовах одну важливу ідею: ліквідувати незаконнонароджений трест. Створити на його базі двоє добрячих будівельних управлінь і приєднати їх до сильного тресту-сусіди, ну, хоча б до «Криворіжаглобуду».

На наш погляд, це дуже цінна рацпропозиція. Звідси, мабуть, і треба танцювати.

Ану, подумайте гарненько, Іване Сергійовичу, і ви, шановні товариші з Дніпропетровського раднаргоспу. А то ж виходить не трест, а приший кобилі хвіст. Та ще ж який дорогий хвіст!

Г. ЛОМОНОС.

Кривий ріг.

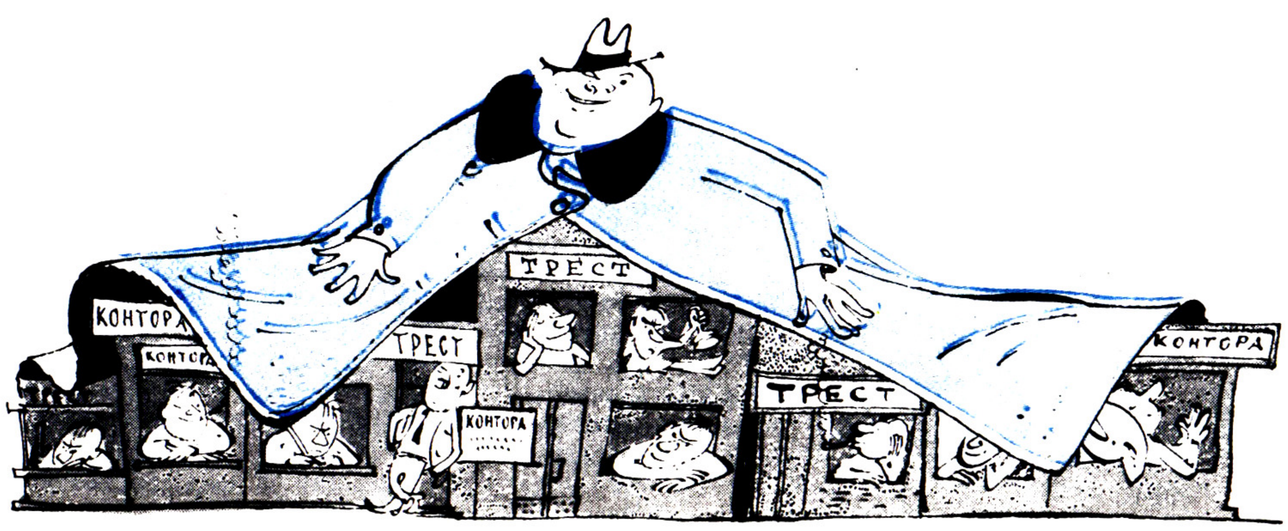

Як Омелько пообідав

Зайшов Омелько в ресторан,
Розсівся, взяв меню:
— Ну й їсти ж хочеться, —
сказав, —
Здається, з'їм свиню.

Там, де торкається їди,
Омелько наш — талант.
— Офіціант, давай сюди!
Сюди, офіціант!

Почувши голос керівний,
Офіціант прибіг.
— Давай-но списочок складем
Любимих страв моїх...

Довгенько той офіціант
Сюди-туди гасав.
Перед Омельком все росла
Гора відбірних страв:

Балик, і масло, і шашлик,
Яєчня й сир смачний,
А серед столу ще й графин,
Як грізний вартовий.

Омелько чарочку смикнув,
Виделку взяв та — штрик!
І раптом... сірим папірцем
Зробився той шашлик.

Омелько тягне ковбасу,
І з нею чудеса:
Цупким, пожовклим папірцем
Зробилась ковбаса.

Омелько масло дістає,
І тут така ж біда:
Розтало масло на очах,
Осталася вода.

Омелько в крик:
— Офіціант!
Офіціант прийшов.
— Чого це ти, — питає він, —
Тут розкричався знов?

Омелько весь позеленів,
Омелько — скоса зирк:
— Облиште фокуси дурні!
Це ж ресторан, не цирк!
Яке це масло?
Що за сир?
Ти що мені подав?
— Це ті продукти, що торік
Ти в звіти записав.

Тоді державу ти дурив,
Щоб сходились кінці, —
Ото ж, будь ласка, їж бери
Брехливі папірці!

Омелько лаявся, кричав,
Горлянки не беріг,
Аж доки взяв його швейцар
Та й вивів за поріг...

А далі що?
Якраз пора
Кінчати фейлетон.
Не їв Омелько папірців,
Бо це був тільки сон.

Але якби він чесним був
Та не дурив людей,
Не бачив би ніколи снів
Таких страшних, як цей.

Павло ГЛАЗОВИЙ.

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

— До зарізу потрібне одне порося...

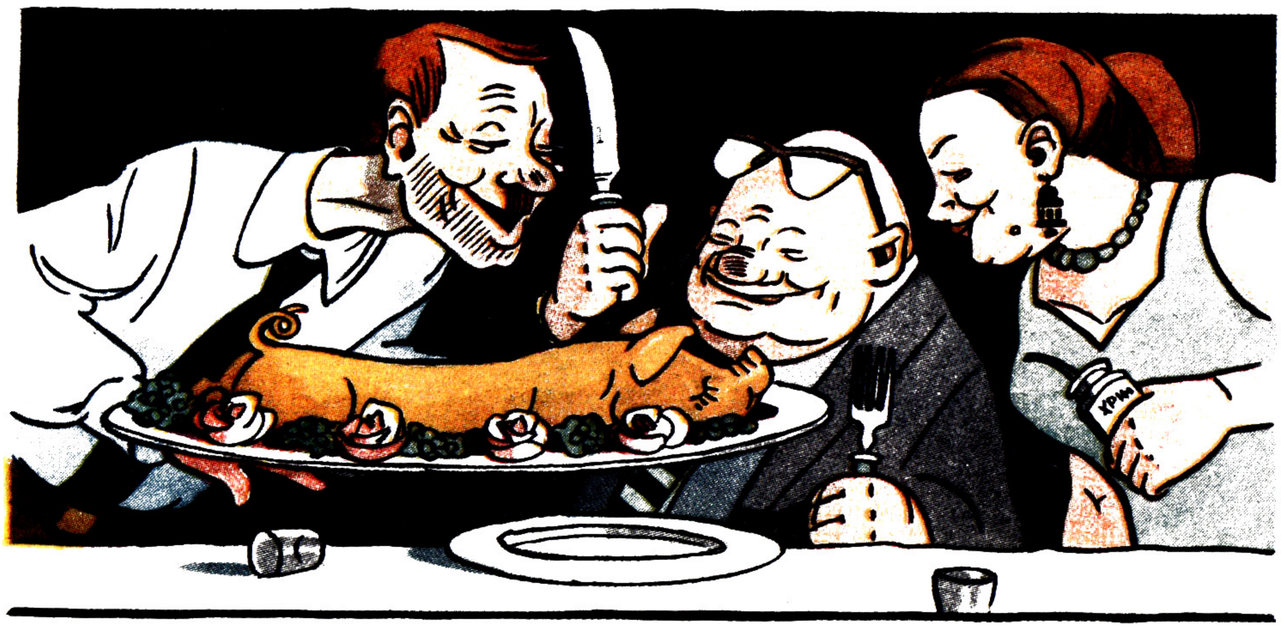

Народні умілишки

ДОБРІ ЛІКИ

Давно колись селянин звернувся до аптекаря:

— Дайте мені якісь ліки на ревматизм, але добрі!

Аптекар подає ліки і каже:

— Таких ліків, як ці, не знайдете в цілім світі. Пан староста і пан професор лікують ними свої хворі ноги уже щось біля двадцяти років.

Повідомив Я. П. БІРАКОВСЬКИЙ з м. Стрия, Львівської області.

ЩОБ НЕ ПЕРЕЛЯКАЛАСЬ КОРОВА

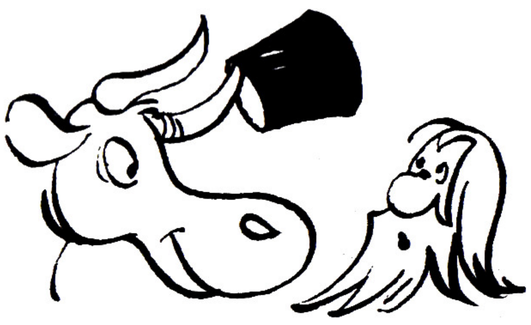

В однієї тітки на квартирі жив піп. Якось, ідучи з дому, вона попросила його прив'язати корову, коли та увечері прийде з череди.

— Тільки не перелякайте Маньку, батюшко, — попередила жінка, — зніміть оту свою шапку, бо, їй-богу, вона вас боїться, як чорта!

Повідомив В. ШКОЛЬНИЙ з м. Білої Церкви, Київської області.

ЩЕ В ОКО ПОПАДЕ

У минулу війну темної ночі під Акерманом почалася стрілянина. В той час поблизу, на долині, стояв циганський табір. Один циган підвівся і злякано сказав:

— Що це, в біса, за війна вночі, — ще в око попаде...

Повідомив П. М. ОНОПРІЙЧУК. м. Київ.

ПОРАДИВ...

У кума Гаврила захворіла кобила. Пішов він до кума Панька, бо і в того була пригода така.

— Ой, куме, допоможіть біді моїй, кобилі слабій...

Кум Панько каже:

— Моя також слаба була, так я дав їй товченого скла...

Кум Гаврило прибіг додому, дав кобилі цих «ліків». Кобила здохла.

Через декілька днів куми зустрілися. Кум Гаврило каже:

— Погані ваші ліки — здохла моя кобила...

А кум Панько відповідає:

— Моя також здохла, я хотів вам це сказати, але ви не дослухали й побігли свою лікувати.

Повідомив І. І. ЦИМБАЛИСТИЙ з с. Студинки, Калуського району, Станіславської області.

ЯК БАТЬКО СИНА НАВЧАВ РАНО ВСТАВАТИ

Був у батька син. Ледачий, спав до обіду. От одного разу батько встав раненько і пішов у поле, а по дорозі знайшов гаманець з грошима. Прийшов додому на обід, а син тільки встав з печі.

Батько і каже:

— Бачиш, сину, я рано встав, мені і бог дав.

Та й показав свою знахідку. А син йому:

— Добре, що ви рано встали і вам бог дав, а що тому за користь, котрий ще раніше від вас встав і гаманець загубив?..

Повідомив Я. МАРФІЙЧУК з м. Ланчина, Станіславської області.

НЕ ТАК НАПИСАВ

Раз прийшла баба до одного хлопця, просить, щоб той листа до дочки написав. Почала диктувати:

— Пиши: «Дорогенька дочечко...»

Та так ніжно слова вимовляє. А в кінці й каже:

— Ану прочитай, що ти там написав.

— Дорогенька дочечко, — пробасив хлопець.

— Ах, ти ж, халамиднику, — розсердилася бабуся. — Хіба ж я тобі так казала? Треба ж було лагідно так, щоб за душу взяло!..

Повідомив В. СТЕЦЮРА з с. Недригайлова, Сумської області.

ЯК П'ЯНИЦЯ НА НОЧІВЛЮ ПРОСИВСЯ

Один п'яниця десь напився. Ходив, ходив селом, ніяк своєї домівки не знайде. А ночувати ніхто не пускає, бо кому потрібне пашталакало в хаті — до ранку буде командувати і спати не дасть, та ще й облає тебе... От прийшов він під двері закусочної, стукає:

— Відчини!

А мороз надворі, аж іскри скачуть. Сторож побачив через віконце у дверях, що це п'янюга хитається, і відповідає йому:

— Нема вітчини, тільки ковбаса. Так п'яницю ніхто й не пустив до хати.

Повідомлено з с. Гнівані, Тиврівського району, Вінницької області.

СКУПИЙ ПАН

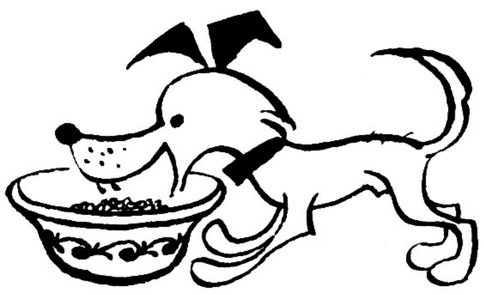

Жив дуже скупий пан. От він одного разу і каже слузі: — Не хотять мої наймити гречаних галушок їсти. Навари їм якоїсь лемішки з висівок. І мені принеси — я покуштую...

Послухався слуга. Наварив лемішки і, як пан звелів, приніс йому на сніданок. Пан узяв ложку і став жадібно ковтати запарені прілі висівки. Дивись, мовляв, як пан їсть. А наївшись, запитує:

— Всі їли?
— Ні.
— А хто їв?
— Ви.
— А ще хто?
— Собака...

Повідомив М. РАХМАНОВ з с. Котельви, Полтавської області.

Мал. Л. БОЙКА

Робочий кабінет деяких завклубами.

ПОРАДА НА «ПОРАДУ»

Запорізьке книжково-газетне видавництво випустило брошуру «Поради свинаркам», в якій так перепутано сторінки, що просто неможливо читати.
(З листа до редакції).

Премудра книжечка оця
І без початку й без кінця.
Нема ні складу в ній, ні ладу,
Зате чимало всяких вад...

Ми друкарям дамо пораду
Не випускать таких «порад».

Ю. КРУГЛЯК.

ДЕ ПОЧАТОК ТОГО КІНЦЯ

Добре те, що добре кінчається. І непогано, коли воно ще й добром починається. Десь у травні 1960 року начальник відділу кінофікації і прокату Полтавського обласного управління культури Лідія Дмитрівна Никонець порадувала мешканців Нехворощанського району доброю звісткою:

— Даємо вам нову кіноапаратуру. Шліть машину.

Послали машину, привезли апаратуру і... почалося.

Почали обласні кінофікатори нову апаратуру маринувати, з монтажем тягти.

— Ждіть, — кажуть вони. — У другому півріччі щось придумаємо.

Настала друга половина року, і справді — в Полтаві придумали:

— Немає кошторису на монтаж.

Та ось з'явився і кошторис. Тоді в Полтаві заспівали іншої:

— Немає монтажного провода... Немає посилювального устаткування... — І так далі. І таке інше...

Уже новий, 1961 рік вступив у свої права, а добрим намірам начальника обласного відділу кінофікації ніяк ще не судилося здійснитися.

Обіцяла Лідія Дмитрівна Никонець, що устаткує Нехворощанський кінотеатр новою апаратурою — спасибі їй на доброму слові.

Жаль лише, що далі слів справа не пішла...

Д. БОРОДАВКА,
член бюро Нехворощанського райкому КП України.

Лінограверура К. ЗАРУБИ

— Чого ж це ви, голубчику, два роки аліментів не платите?
— Я ж не винен, що вони мене знайти не можуть...

Отак і відпочиваємо

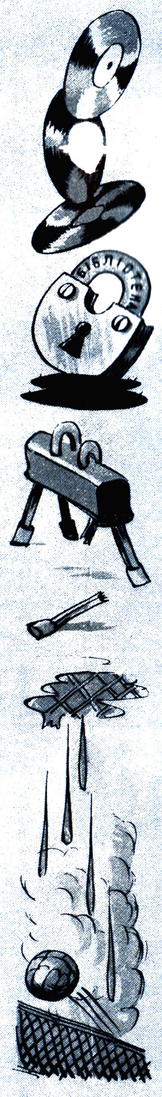

І ви тієї ж... Смієтесь. Де, мовляв, Сашко, твій русявий чуб? Скільки діб ти за ним з мітлою в руках плакав? Що ж, смійтеся! А хуліган я чи не хуліган — то це ще баба надвоє ворожила. У вас, пробачте, немає закурити? Дякую.

Так-от, значить, як я став хуліганом. Ви вальцівника Миколу знаєте? Мого приятеля? Ми з ним на металургійному працюємо. У листопрокатному цеху. І живемо в одному гуртожитку, тільки в різних кімнатах.

Якось увечері заглянув Микола до нашої кімнати і давай глузувати:

— Лежиш? — питає єхидно.

— Лежу...

— А вчора після роботи теж лежав? А позавчора?.. Так, гляди, всі деталі одлежиш...

Схопився я з койки та й кажу:

— А що ти цікавого запропонуєш?

— Культурно відпочити й культурно розважитись!

— А де? — питаю. — Чи часом не в нашому червоному кутку, біля поламаного телевізора?

— Ні, — відповідає Микола. — Я пропоную пройтися до заводського клубу.

Пройтися до клубу... Легко сказати! А спробуй, дістанься до нього, коли туди ні дороги, ні стежечки! Навіть ліхтаря паршивенького немає.

А проте подалися і сяк-так, навпомацки, до клубу добралися. Прийшли, читаємо афішу: «Сьогодні танці». Не знаю, як кому, а мені ті танці вже в печінках сидять. І радіола ота, під яку тут молодь щовечора натирає підлогу...

— Не хочу я танцювати! — кажу Миколі. Бачу, й він носом крутить.

— Знаєш що, — пропонує, — махнемо в центр. Там щось придумаємо...

Махнули. У нас це не проблема. Хочеш — на автобуса сідай, а не хочеш — заводським поїздом їдь. Сім хвилин — і там... У вас нема поїзда... пробачте, сірничка, хочу я сказати. Спасибі. Так-от, приїхали ми до центра. Злізли з поїзда і чуємо: гримить музика в літньому театрі.

Микола зразу ж змикитив, що до чого.

— То, — каже, — мабуть, директор парку товариш Баштруков проводить якесь «мероприємство».

Підходимо. У парку електрика світить. При вході парочки товпляться. Каса працює. Купуємо два квитки і прямуємо в театр. Хоч надворі зима, а театр літній — людей у ньому повно. І всі в пальтах. Так у пальтах і танцюють!

Пара з усіх валить, та густо так. «Наше парове опалення» — жартує директор парку Павло Пилипович Баштруков. Але мені було не до жартів.

— Оце, — питаю Миколу, — культурний відпочинок?

Він, правда, сперечатися не став, а сказав, що, ніж тут мерзнути, то краще вже посидіти в читацькому залі бібліотеки — свіжі журнали переглянути...

На порозі бібліотеки нас зустріла сама завідуюча Раїса Петрівна Митрохина і мило так попросила дати задній хід від її воріт. Зачинено, мовляв.

— Як це зачинено? — питаємо. — Ще ж тільки восьма година вечора.

— О восьмій бібліотека тепер і зачиняється. Якщо ви, молоді люди, не знаєте, то можу вам роз'яснити: ми теж перейшли на скорочений робочий день. Та коли вам так уже закортіло читати, то це можна зробити і в міському Будинку культури.

Прийшли ми і туди, а там двері зсередини замкнено.

— Не гупайте! — озвався до нас сторож. — Нема сьогодні танців.

— А ми не на танці, — каже Микола. Він хотів додати ще щось, але сторож чомусь не захотів нас і слухати.

— Як не на танці, — відрізав він, — то йдіть собі з богом. У нас, крім танців, нічого не буває.

— Не може бути! — скипів Микола. — Який же це Будинок культури, коли він на самих танцях держиться...

Сторож за дверима нічого не помітив, але я ясно побачив, що у мого дружка Миколи засвербіли руки.

— Знаєш що, — натякнув я йому, — якщо тебе вже так тягне до боксу, то запишися в який-небудь спортивний гурток.

Микола мало не підскочив.

— Ідея! — зрадів він. — Спорт загартовує м'язи, виховує у людини мужність, хоробрість. Крім того, це чудовий культурний відпочинок. Пішли, Сашко, до нашого спортзалу.

Каюсь, але в Ново-Московському спортзалі я ще ні разу не бував. І мушу признатися, що справив він на мене приголомшливе враження.

Тільки-но переступили ми поріг, як мене щось як стукне по голові!

Засвітили сірника і побачили, що це — нога спортивної «кобили». Її, «кобилу» тобто, хтось поклав тут, щоб зручніше було сидіти, бо ні лавки, ні стільця, ні іншого «сідала» у залі не видно було.

— Нічого, ми прийшли сюди не сидіти, а діло робити, — заспокоїв мене Микола й потягнув ближче до світла.

В освітленій частині спортивного залу відбувалося дивне змагання волейболістів: одні м'яча через сітку перекидали, а інші чхали. Ми не зчулися, як і самі з Миколою почали чхати, бо від пилюки, яку здіймали волейболісти, і нам закрутило в носі.

Під час перерви пилюка трохи осіла і ми змогли краще оглянути приміщення. Од свинарника воно вигідно відрізнялося тим, що мало широкі вікна і високу стелю. На тій стелі помітно вимальовувалися широченні сірі плями водяних патьоків. Видно, в дощ вода рясно падає на голови спортсменів. Більше нічого я роздивитися не встиг, бо знову почалася гра, і густі хмари пилюки покрили нас. І знову на нас така чхацька напала, що нам уже стало не до фізкультури і не до спорту.

Вибралися ми потихеньку на вулицю і саме тут, уперше за весь вечір, у голові мого дружка визріла тверезa думка.

— Давай, — промовив він, — заглянемо до ресторану. Посидимо у затишку, у чистоті...

Але я його розчарував:

— Ресторан закрито на ремонт.

— У такому разі, — похмуро сказав Микола, — вертаймося до гуртожитку. Якщо ніде культурно відпочити, то хоч на койках поваляємося, радіо послухаємо.

Та валятися на койках нам того вечора не довелося. По дорозі додому ми випадково натрапили на червоний куток домоуправління № 2. Хоч і тісненький він, але справжній культурний куточок. Там працював телевізор, і передачу дивилися не менше 40—50 мешканців. Дивлячись на те, як у цій кімнатці культурно відпочивали люди, закортіло і нам з Миколою зайти туди. Але як? Людей повно.

— Я знаю, як! — подумавши, сказав Микола. І поліз на вікно, чіпляючись за ринву. І я за ним. Умостилися. Не дуже, правда, зручно, але дивитися телевізор можна. Сидимо, значить, культурно відпочиваємо. Аж тут...

Аж тут, скажу я вам, трапилося те, чого ми найменше сподівалися... Тріснула шибка і з дзвоном посипалася на землю.

А далі... Та що там далі розказувати!... Зібралися ми з Миколою культурно відпочити, і таки відпочили... В міліції.

Але — годі. Нецікаво розповідати про те, що тоді було. Було, та минулося. Тепер не Микола з мене, а я з нього глузую. Зайду до нього, гляну, як він та його сусіди валяються на койках, і починаю:

— Лежите, значить? А не боїтесь, що одлежите собі всі деталі?..

Ну, ясна річ, Микола сердиться.

А чого сердиться?! Чого нерви собі псує?! Брав би приклад з нашого голови завкому т. Серикова або ж з секретаря міськкому комсомолу т. Голуба. Їх скільки вже лають за те, що про дозвілля молоді не дбають, скільки за це скубуть, а їм і за вухом не свербить. Дуже їм пече чиєсь дозвілля...

Записав Г. БЕЗБОРОДЬКО,
спец. кор. Перця.

м. Ново-Московськ,
Дніпропетровської області.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

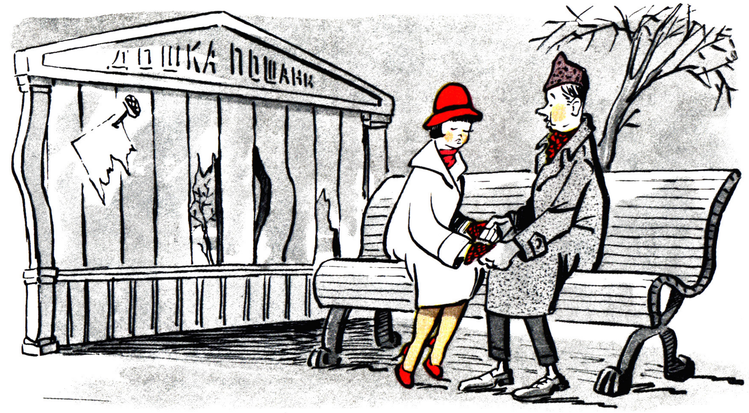

— Нарешті, ми знайшли безлюдний куточок...

„ОЙ ПРОДАМ Я ВСІ ГРОСБУХИ...“

Жили собі, поживали і горя не знали працівники Каймонівського ліспромгоспу в Іркутській області. Так і жили б собі люди, якби їхня адреса не стала відомою керівникам Куйбишевського промкомбінату (станція Царекостянтинівка Сталінської залізниці). Якби ж то...

Узнали промкомбінатівці адресу далекого ліспромгоспу і заходилися відправляти в Сибір пристрої для збору живиці. Спочатку відправили піввагона, потім сто два ящики, а згодом — ще додали.

Тепер у ліспромгоспі тих пристроїв зібралося на десять років роботи. А гарантії немає, що з промкомбінату більше посилок не буде... Дійшло до того, що поїзд крикне на станції, а сибіряки здається, що він гукає:

— Везу-у! Ще везу-у!

Один тільки головобух ліспромгоспу духом не падає, весело співає:

Ой продам я всі гросбухи,
Продам рахівниці
Та викуплю ті пристрої
Для збору живиці!

„ПЕРЕДБАЧАЄМА ВИБРАКОВКА“

Начальникові Василівської (Запорізька область) райсільгоспінспекції т. Михайлову знадобилась довідка про потребу в механізаторських кадрах на 1961 рік. Напевно, не одну безсонну ніч провів начальник, бо з-під його пера вийшла чималенька анкета.

У графі першій питалося про «передбачаєму наявність» трактористів, комбайнерів і всіх механізаторів. У графі другій — про «передбачаємий завіз» на 1961 рік; у третій — «завіз за І півріччя»; у четвертій — питалося про «передбачаєму вибраковку» механізаторів за 1961 рік.

У такому «високому штилі» складено всю анкету на 22 питання.

Прочитали в колгоспах витвір т. Михайлова та й задумались. Про що ж іде мова? Видно, начальник інспекції з однаковим запалом складає довідки про «передбачаєму наявність», «завіз» та «вибраковку» худоби, ременанту та... людей.

Тут уже не «передбачаєма», а справжнісінька наявність адміністративного крючкотворства у начальника райсільгоспінспекції.

Механізатори Василівського району були б дуже раді, якби у райвиконкомі взялися за «вибраковку» подібних довідок і припинили їх «завіз» у колгоспи.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

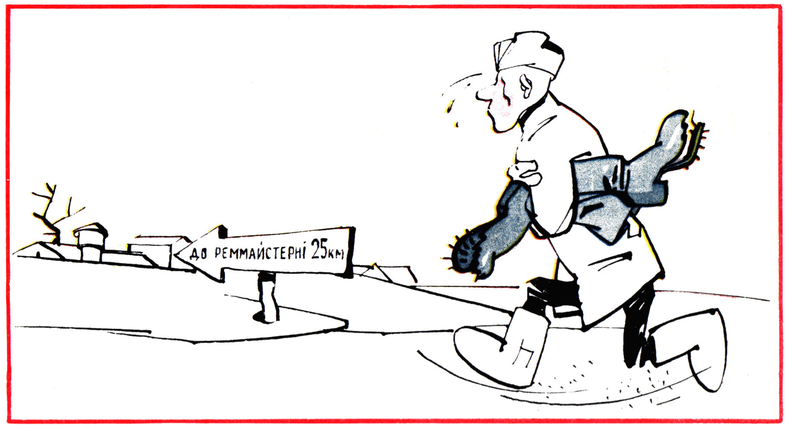

Ой чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені...

ГРУЗИНСЬКИЙ ГУМОР

«НІАНГІ» («Крокодил»)

Проводи спекулянтів з колгоспного ринку.

— Ти так багато витрачаєш грошей на косметику, що збожеволіти можна!

— Коли б ти побачив мене без косметики, то давно б уже збожеволів!

— Ложка мита?

— Так, навіть викручена!

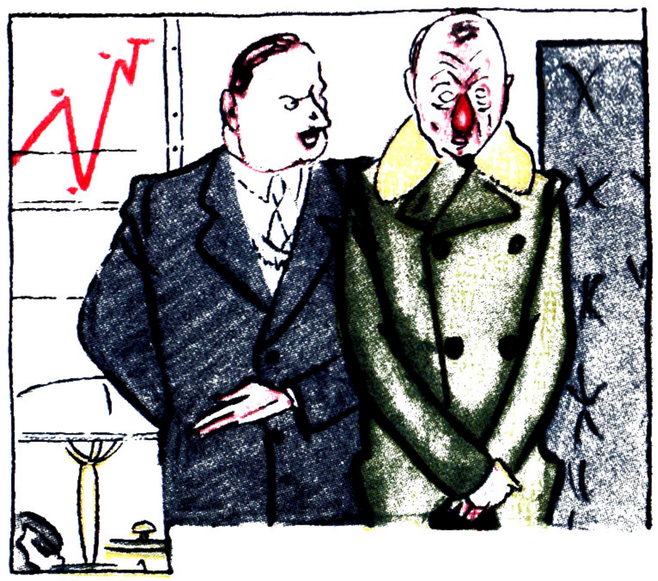

—Чому ти цілий місяць на роботу не приходив?

— Ви ж самі сказали, щоб я не приходив на роботу напідпитку.

КУПЕЦЬ-МОЛОДЕЦЬ

— Яйця свіжі?

— Аякже! Сам тільки що на базарі скупив.

— Чого це тут весь час співають одні й ті ж пісні?

— Добре, що в цьому естрадному сезоні хоч співачка змінилася...

ЗАГОТІВЛЯ КОРМІВ
(Фантазія бригадира-нероби)

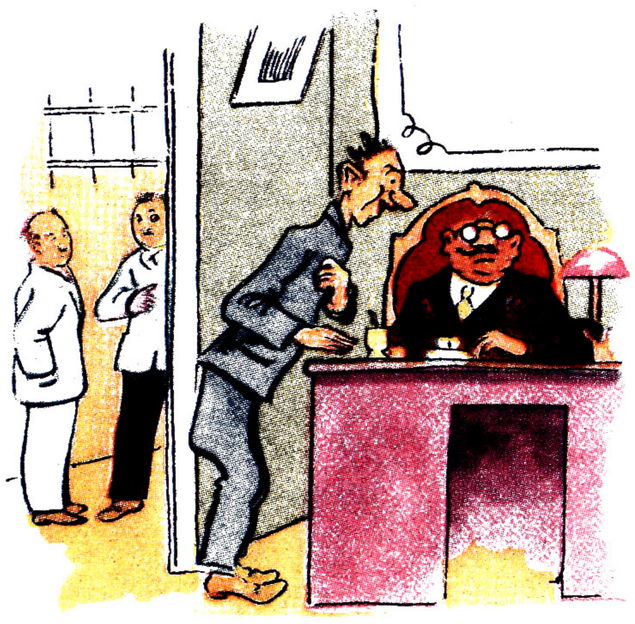

— Ти не знаєш, ким він працює?

— А коли директор чхне, він каже: «Будьте здорові!»

Пристосувався до моди.

НОВИНИ З ПИТАНЬ ТЯГАНИНИ

Правління товариства по захисту паперу все ширше розгортає свою діяльність.

Цього разу йому довелося зіткнутися з надзвичайною папкою — отією самою папкою, в якій зберігаються ділові папери.

У Львові виявлено заворожену папку. Розкажемо докладніше про неї.

Свого часу любителі прекрасного відкрили в місті музично-театральну бібліотеку. У ній же зібрався книжковий фонд до 20 тисяч назв. Число читачів доходить до трьох тисяч. При бібліотеці працюють гуртки образотворчого мистецтва і музики. З читачів організовано концертну бригаду, яка з успіхом виступає перед трудящими.

Усе було б добре, якби ця бібліотека мала пристойне приміщення. А вона ж притулилася в колишній пивничці, має дві кімнати загальною площею 28 кв. метрів.

Почала бібліотечна рада добиватися нового приміщення, почала стукати в різні двері. Стукала вона до обласних і міських організацій, але ні до чого не достукалася. Всі листи, скарги і просьби приходили до завідуючої міським відділом культури т. Зайцевої, а вона складала їх в оту саму заворожену папку.

— Нічого ми в нашому рідному місті не доб'ємось, — сказали члени ради. — Треба брати вище!

Взяли. Написали листа міністрові культури т. Бабійчуку. Міністерство культури взяло просьбу ради до уваги і в свою чергу попросило голову Львівського облвиконкому т. Стефаника залагодити цю справу. А той передав листа начальникові обласного управління культури т. Ветошинському. А цей, не довго думаючи, переслав листа т. Зайцевій. А вона і не глянула на нього та зразу ж у заворожену папку...

От вам і «взяли вище»! Дворічна писанина-тяганина не дала ніяких наслідків.

Тим часом пожежна інспекція заборонила опалювати бібліотеку. Значить, закривай культурний заклад.

А у Львові по вулиці 17 вересня, № 5, стоїть невеликий двоповерховий особняк, на фасаді якого ще можна прочитати слово — бібліотека. В ньому ще з 1895 року містилася бібліотека. А тепер тут розташувався цех по виробництву щіток, якими підлоги підмітають.

Ось так у Львові культуру вперед «двигають».

* * *

Житель міста Артемівська Федосєєв В. В. (вул. Міліцейська, 27, кв. 21) придбав холодильник «Україна». Радості не було меж!

Та слабенький здоров'ям попався апарат: швидко зіпсувався. Послав Федосєєв листа до м. Василькова на завод холодильників. Головний інженер заводу т. Вдовін без усякої там тяганини зразу ж відповів: переказуйте 281 крб. і одержуйте те, що просите.

Радості не було меж! Пішли гроші до Василькова. Але ж минув місяць, другий, а з заводу «ні прівєту, ні отвєту, ласкового слова нєту»...

Знову полетів лист з Артемівська до Василькова. І знову Федосєєв одержав відповідь. Гроші, мовляв, одержали, апарат буде відправлено до 15 грудня 1960 року. Цього разу папір підписав новий головний інженер заводу т. Гаранжа.

Ще раз у сім'ї Федосєєва запанувала радість.

Але зараз там смуток: апарата й досі не одержано.

Он яка сила в отій тяганині!

Нотатки ПРО ЇХНІ ПОРЯДКИ

ВИДНО ПАНА ПО ХАЛЯВАХ

Іспанський диктатор генерал Франко називає американців своїми найкращими друзями. Він, звичайно, має на оці американців у військових мундирах.

Іспанський народ тут дотримується цілком протилежної думки. І, мабуть, через те сердечні друзі генерала Франко — американські вояки не завжди і не скрізь наважуються показуватися у людних місцях.

Але американцям набридає весь час сидіти за високими огорожами своїх баз і казарм. Хочеться ж і розважитись. І командування американських військ в Іспанії знайшло вихід: американським солдатам й офіцерам дозволено з'являтися на вулицях іспанських міст у цивільному одязі.

Але непрохані гості маскуються дуже невдало. Іспанці швидко впізнають американських вояк навіть тоді, коли на них звичайні костюми і звичайні капелюхи. Адже ніхто в цілій Іспанії не вміє так напиватися і так бешкетувати, як ці носії американського «способу життя».

Особливо добре навчилися розпізнавати гостей власники ресторанів та нічних кабаре. Як тільки з'являються у ресторані замасковані під цивільних друзі генерала Франко, власник ресторану завчасно телефонує в іспанську поліцію та американську комендатуру. На всякий випадок...

СКАРБ ДЛЯ НАТО

Західнонімецький кардинал Вендель — не рядовий попик. Він обіймає посаду головного єпископа боннського бундесверу, його знає і з ним приятелює сам папа римський!

От якось став Вендель міркувати, як би вдосконалити католицькі догмати, щоб нащадки згадували його! Узяв він відомі «десять заповідей» та й почав їх критично розглядати. Так би мовити, з погляду сучасності.

Читав кардинал уважно всі заповіді, кілька разів перечитував, а як дійшов до п'ятої, так і зупинився. Не годиться така заповідь, застаріла, навіть — шкідлива!

Що це значить «Не убий!»? Як це так «Не убий!» Як це досі ніхто не догледів, що існує ще така заповідь-дурниця?

«Не убий!» Це ж прямий натяк на бундесвер, на всеньке НАТО. «Не убий!» Та тут пахне пропагандою миру!

Ні, цю заповідь треба негайно ж реформувати. Покопався кардинал у священних книгах і ухвалив: зловредну заповідь неточно переклали з арамейської мови!

І Вендель дав зовсім нове тлумачення заповіді «Не убий!». Ідеться, мовляв, лише про те, що не можна убивати людину, скажімо, просто так, щоб пограбувати, або з якихось інших міркувань. Що ж до знищення мільйонів людей на війнах, то такого випадку п'ята заповідь зовсім не передбачає. Ось куди загнув святий отець.

Не кардинал, а чистий скарб для НАТО!

БИТОМУ НЕ СПИТЬСЯ

Мал. Л. КАПЛАНА

— Відколи прокинулась Африка, я ніяк заснути не можу!..

Дуже перче!

Будівельники та експлуатаційники коксових батарей № 5 і № 6 Кривбатарей № 5 і № 6 Криворізького металургійного заводу запрошують тебе до себе на обід. Тільки попереджаємо, що до і після обіду тобі, як і нам, доведеться трохи позмагатися з бігу на далеку дистанцію.

Не думай, що то лікар прописав нам такий моціон для апетиту. На апетит ми не скаржимося. Скаржимося ми на те, що майже всю перерву на обід проводимо в дорозі до їдальні № 7, до якої звідси більше ніловетра. Є, правда, й інша їдальня, розташована значно ближче. П збудували ще півроку тому, але вона чомусь і досі не працює. Чого б, здавалося, видавати нашим працівникам гроші на сімейного харчування, коли відкрити. Ми, зрозуміло, не гадаємо, що то, мабуть, перцю їм і не вистачає.

В. НЕКИПІЛІН,
секретар комсомольської організації.

Ми певні, що ти не раз їхав через станцію ім. Т. Шевченка. Шкода, що не зупинявся там на хутірську гостинну. Шкода, що не заглянув на хлібозавод № 1. Ото надивився б!

На території хлібозаводу — пустеля. Ні деревця, ні кущика. Ідеш по коліна грязюки. А там же люди працюють, то по коліна грязюки в магазини та їдальні. Вантажать для відправки в магазини та ресторани хлібозаводу доводиться лише на власні руки, бо механізми здебільшого не працюють, до них не вистачає деталей. Замірювати температуру в камерах вимірюють... пальцями, бо термометрів нема.

Дивишся ви на той хліб на нашому заводі — і ніяк не можеш повірити, що він народився в печах Шевченківського. Не печеться, а ніби народжується. Снимонова, щоб зааофальтувати подвір'я хлібозаводу — не бере. Писали ми начальникові управління робітничого постачання Одеської залізниці Дихтяненкові, просили механізми — в роботу пустити, люди не беруться.

А візьми-но. Перче, свою мітлу та навідай нашого хлібозаводу. Є ще хороші люди — директор Т. ГОНЧАРОВ, головний інженер І. СИМОНОВА, начальник цеху М. ЧУДЕНКО, робітники: Є. ЧОРНЕНЬКИЙ, М. ЛЕНКО, Б. ЧОРНЕНЬКИЙ.

Ще в липні минулого року «Укрголовхімзбут» видав нам наряд на 500 кг поліетилену. А одержати ми його мали аж від Уфімського заводу синтетичного спирту.

Ударили ми телеграму до Уфи. Мовляв, шліть поліетилен. Дуже потрібен. А завод мовчить, як у рот синтетичного спирту набрав. Тільки через Уфімську прокуратуру довідалися ми, що заводові є чого мовчати, бо він виробляє поліетилену поки що не дуже багато.

От тобі і маєш! Ми до «Укрголовхімзбуту». Так, мовляв, і так, на біса нам рядно писати, коли продукції немає?! А «збут» — анітелень.

Допоможи хоч ти нам, Перче, одержати той поліетилен. Дуже він нам потрібен. Для виробництва різних товарів широкого вжитку. Потурбуй «Укрголовхімзбут» — нехай хоч у цьому році він дасть нам «живого» постачальника.

А. СЕРЕБРЯНИК,
начальник відділу постачання і збуту облміськевпрому.

м. Чернівці.

Допоможи, будь ласка, внести зміни в отуміської Ради т. Огородника.

На тій міській карті значиться, що на вулицях Гонти і Станіславського море. Користуючись теплою зимою, на цьому морі розношують качки і гуси. Плавають і пірнають.

Якось улітку ми у мисливських чоботях тими вулицями пробиралися. А тепер, після рясних осінніх та зимових дощів, форсуємо їх виключно на човнах.

Не раз не два звертался ми до голови міської Ради т. Огородника: впорядкуйте, мовляв, вулиці. А він у відповідь: цього року діла не буде!

Та невже ж таки міськкрада обласного центру не може збитися хоч на поганенькі кладки і тротуари, щоб люди не грузли?

Чи, може, наш голова міськради людина з гумором і йому подобається слухати жарти про те, що колись була калюжа у Миргороді, а тепер її для сміху до калюжі у Вінниці перенесли?

Так і миргородську ж калюжу висушили.

А коли ж до нашої черга дійде?

Г. ХОДЗІНСЬКИЙ.

А що, Інтересно, подумав би ти, побачивши у Хмельницькому, перед Будинком Рад з десяток машин «Швидної допомоги»?

Подумав би, напевне, що в цьому будинку сконалося якесь велике нещастя, і... помилився б. Ніякого нещастя тут не сталося, ніхто сюди «швидкої допомоги» не викликав. То облздороввідділ скликав у себе якусь нараду.

У дні таких нарад перед Будинком Рад можна побачити машини «швидкої» і «невідкладної допомоги» з номерними знаками: ЯШ 05-05, ЯШ 26-23, ЯШ 20-24, ЯШ 17-14, ЯШ 38-22, ЩЗ 73-87, ЩЗ 31-01, ХМБ 07-66.

А, напевне ж, десь цих машин ждуть і не можуть діждатися хворі люди!

Розмахнувся б ти, Перче, своєю мітлою й розігнав по своїх місцях оце збіговисько санітарних машин.

Ій-право, то була б найліпша допомога Хмельницькій «швидкій допомозі».

м. Хмельницький. **В. ЛАНОВИЙ.**

Перчанський вертольот

Може, пам'ятаєте, шановні читачі, як екіпаж перчанського вертольота допомагав громадянинові Мигелю, тому, що живе у Кривому Розі, обміняти браковану шафу, виготовлену на Прилуцькому мебльовому комбінаті? Про це докладно розповідалося в № 19 «Перця» за минулий рік.

Так-от, шановні читачі, шафу замінити замінили, але від того мало радості і громадянинові Мигелю і нам. Нова шафа виявилась гіршою за стару. Крива, кособока! Поки ми її у вертольот впхнули, то дверці у вертольоті поламали. Така продукція.

Ну, як би там не було, дверці нашого вертольота на Прилуцький комбінат ремонтувати не повеземо. Візьмуть та й причеплять до вертольота двері від своєї шафи. З такими дверима далеко не полетиш.

СТОРОЖ СТОРОЖА ВАРТУЄ

На вулицях села Дубовий Гай — ні душі. Тихо і на колгоспних подвір'ях. Але ось тишу порушує розкотистий сміх, веселий гомін чоловіків і жінок.

Хто ж вони, оті весельчаки? Це колгоспні сторожі. Вони часто збираються ввечері невеликими групами і розважають один одного. Нерідко точиться розмова про сон.

— Наука наша далеко пішла, — говорить літній чоловік у шапці-ушанці. — А от вчені не можуть винайти такого порошка, щоб людина могла спати і здалека чути кроки свого голови.

— О, тоді б ми зажили! — підтримує розмову дідусь у засмальцьованому військовому кашкеті. — Тоді ми зразу б двох зайців били: виспались би добре і неприємностей не знали.

Буває, що приємні розмови не доводяться до кінця. З'явиться десь недалеко голова артілі Гаврило Йосипович Уваров — і сторожі, як руді миші, — шмиг, хто куди!

Правління артілі «Більшовик» не шкодує витрат на сторожів. Двадцять три чоловіки налічується їх зараз у колгоспі. Серед них 9 жінок і 14 чоловіків. На утримання сторожів тільки за 9 місяців витрачено 6213 трудоднів.

Навіщо в господарстві стільки сторожів? Напевно, правління артілі підібрало такий штат для того, щоб було кому оберігати солодкий сон тих, що сплять на своїх постах.

І. КРАВЧЕНКО.

Прилуцький район,
Чернігівської області.

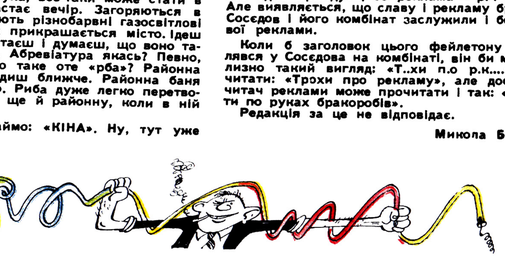

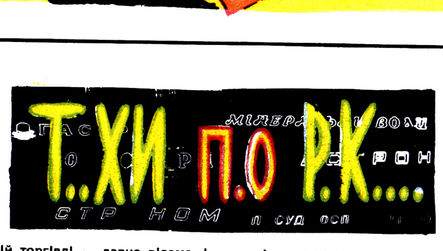

Що реклама рушій торгівлі — давно відомо, і всім відомо. Реклама покликана із звичайного перехожого зробити покупця. Кожен товар потребує реклами, але, відразу ж наголосимо, — реклами розумної.

В Америці, наприклад, рекламується все — від туалетного паперу до кандидата в президенти включно.

Ми не за таку рекламу. Ми не хочемо, щоб наша реклама нав'язувала покупцеві непотрібну йому річ, або щоб реклама видавала все, що блищить, за золото. Наша реклама мусить бути не обридливим «зазивалою», не тягти покупця за рукав, а радити йому, підказувати, що краще і що доцільніше купити.

Пройдімось містом, почитаймо рекламу. Чи не стане це нам у пригоді? Почнемо з першої, яка попадеться на очі: «Пийте мінеральні води». Прочитаєш і задумаєшся. Не спроста, видно, закликають П пити. Певне, що є десь люди, котрі не знають, що з мінеральною водою робить. Певне, трапляються дивaки, які, купивши десяток пляшок мінеральної води, починають прати в ній шкарпетки або поливають нею квіти.

Відсутність реклами в сиву давнину призвела до того, що чумак з мазницею прийшов у ювелірну крамницю купувати дьогтю.

Торговельні працівники вирішили заповнити цю прогалину в рекламній справі, і на світ з'явився витвір мистецтва: «Купуйте ювелірні вироби в магазинах Ювелірторгу». Все стало на свої місця. Покупець відразу збагатився глибокими знаннями і тепер ні за що не побіжить купувати своїй нареченій обручку в «Бакалію» або в «Господарчі товари».

За цим принципом можна піти далі і створити чимало оригінального. Наприклад: «Не шукайте цвяхів у кафе-кондитерських, вони продаються тільки в магазинах будівельних матеріалів» або «Наш «Гастроном» велосипедами не торгує, зверніться у «Спорттовари». Рекламувати так рекламувати! Адже гроші на рекламу відпущені, і гроші чималенькі.

Удень рекламу прочитати просто і, яка б вона безглузда не була, все-таки може стати в пригоді. Та ось настає вечір. Загоряються в місті вогні, спалахують різнобарвні газосвітлові рекламні. Відразу ж прикрашається місто. Ідеш і читаєш: «Р БА». Стаєш і думаєш, що воно таке... Рба, рба, рба... Абревіатура якась? Певно, що так. Що ж воно таке оте «рба»? Районна баня, чи що? Підходиш ближче. Районна баня виявляється... рибою. Риба дуже легко перетворюється на баню, та ще й районну, коли в ній «И» погасне.

Ходімо далі. Читаймо: «КІНА». Ну, тут уже зовсім малописьменна людина встановлювала рекламу. Замість «о» присобачила «а», і вийшли замість «кіно» якісь «кіна». Але ніколи не треба поспішати з висновками. Треба просто підійти ближче і роздивитися уважніше. «Кіна» дуже легко перетворюється на «Кулінарія». Отхай лиш «УЛ» та «РІЯ» загорять. Але вони не загоряються. Будьте певні. Вони вже кілька місяців не горять. Йдучи далі, ви, навчені гірким досвідом, читаючи світлову рекламу, вже додумуєте відсутні літери. Прочитавши на одному з магазинів «КЕЛ-ШКИ», ви здогадуєтесь, що тут продаються келишки. Але, навіть маючи який-такий досвід, не поспішайте. «Келишки» виявились: «Капелюшками». Просто «АП» і «Ю» погасли.

Все це не вигадки, і факти взяті не зі стелі, а таки з київської реклами. І це таки факт, поганий факт, проте факт, а не реклама.

А треба не забувати, що, крім практичного значення, на світлову рекламу покладаються і естетичні завдання. Вона покликана ще й прикрашати місто. Як може прикрасити його ота «Рба» чи оте «Кіна»?

Хто ж винен? Винен Соседов Г. А. Не сам, звичайно, а з колективом, якого він очолює. Бо працює т. Соседов директором Київського виробничо-рекламного комбінату. Він по суті директор всієї київської реклами. Прямі обов'язки комбінату виготовляти нову рекламу, ремонтувати стару і взагалі слідкувати, щоб реклама була рекламою.

Сотні магазинів, підприємств, установ, організацій виплачують за це комбінатові грубі гроші. Комбінат дуже добре справляється з другою половиною роботи. Він справно злизує гроші з рахунків магазинів, організацій, установ, а про виконання першої половини роботи читайте вище.

До речі, з того моменту, як гнуті газові трубки у вигляді літер комбінат напне на будинок, будьте ласкаві, платіть гроші. То дрібниці, що трубки не горять, гроші все одно згорають. Комбінат працює без реклами. Він один. До нього все одно прийдуть, бо реклама — річ серйозна. Але виявляється, що славу і рекламу бракоробів Соседов і його комбінат заслужили і без світлової реклами.

Коли б заголовок цього фейлетону виготовлявся у соседова на комбінаті, він би мав приблизно такий вигляд: «Т..хи п.о р.к....» Можна читати: «Трохи про рекламу», але досвідчений читач реклами може прочитати і так: «Торохнути по руках бракоробів».

Редакція за це не відповідає.

Микола БІЛКУН.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ У «Перці» № 15 за 1960 рік у розділі «Незвичайні пригоди» писалося про голову виконкому Тячівської селищної Ради (Закарпаття) Стена І. П., що зірвав стінну газету, в якій було намальовано карикатуру на нього.

Після виступу Перця бюро Тячівського райкому КП України оголосило Стену догану за затиск критики.

★ Вовковинецька промартіль «1 Травня» (Хмельницька область) злупила з Вовковинецької автошколи велику суму грошей за ремонт столів. Про це повідомлялося в листі, надрукованому в № 17 журналу.

Відкриті партійні збори первинної парторганізації Вовковинецького промкомбінату визнали виступ Перця правильним. Незаконно нараховані гроші повернуто автошколі, а винній у цьому головному бухгалтерові Бурковській — зауважено.

★ У фейлетоні «Ні ставка, ні млинка» («Перець» №18) розповідалося про те, що через безгосподарність окремих підприємств та господарств на території нашої республіки збільшується кількість замулених і заболочених ставків.

Заступник голови Державного комітету Ради Міністрів УРСР по водному господарству т. Драчинський повідомив редакцію, що Держводгосп розробляє конкретні заходи по очистці й капітальному ремонту замулених ставків.

У 1961 році буде зроблено 20 землесосних установок для очистки ставків і виділено для ставкового господарства нові екскаватори.

★ У № 18 «Перця» було вміщено листа про зволікання з 1958 року будівництва дільничної лікарні в селі Жорнівці (Васильківський район).

Як повідомила заступник голови виконкому Київської обласради т. Боришполець, Васильківський райвиконком вжив термінових заходів, щоб найближчим часом закінчити будівництво лікарні.

★ У тому ж листі, в листі мешканців села Виноград, Коломийського району, писалося про те, що автобуси, які обслуговують маршрут Коломия — Джурків, минають їхнє село.

Начальник відділу пасажирських перевезень Станіславського облавтотресту т. В. Петров повідомив, що цей маршрут взято під суворий контроль. Нині автобуси курсують регулярно і заходять у село Виноград.

★ «Шануйте Дошки пошани» — так звався фейлетон, надрукований у № 19 журналу. У фейлетоні розповідалося про те, що в деяких районах Хмельницької області недбало ставляться до оформлення та зберігання Дощок пошани.

Фейлетон було обговорено на засіданні секретаріату Хмельницького обкому КП України та на засіданнях бюро Шепетівського, Чорноострівського, Красилівського, Ружичнянського райкомів та Кам'янець-Подільського міськкому партії.

Факти, наведені у фейлетоні, визнано правильними. Відділ пропаганди й агітації обкому, міськком та райкоми партії накреслили і здійснили ряд практичних заходів до ліквідації недоліків, згаданих у фейлетоні.

Вінегрет з перцем

Мал. В. ГРИГОР'ЄВА

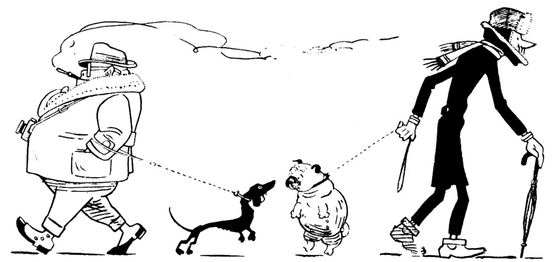

Без слів.

УРОК ДРЕСИРОВКИ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

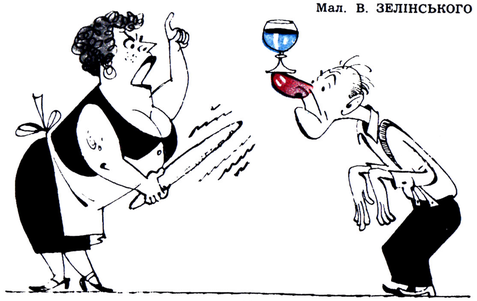

— Не смій пити!..

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

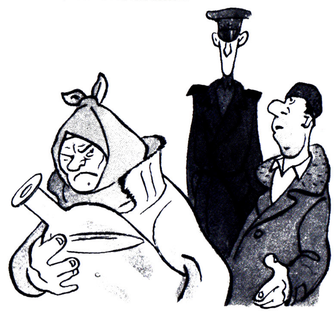

— Цю бабу штрафувати не треба: у неї добрячий самогон...

Мал. А. СВИНЦОВА

Пташка божа...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

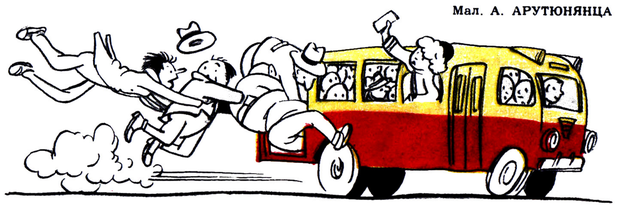

— Громадяни, передайте, будь ласка, на квиток!

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, вул. Леніна, 19. Тел. 4-35-82, 4-73-94, 4-41-83. Передплатна ціна 20 коп. на місяць.

Журнал «Перець» № 4 (447) (на украинском языке). Підписано до друку 4. II. 1961 р. Папір 70×108¹/₁₆=0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 19537. Видавництво і комбінат друку «Радянська Україна». Зам. 500. Тираж 300 000 прим.

ЦІЛКОВИТА ЗАБОРОНА ЯДЕРНИХ ВИБУХІВ

Мал. БЕ-ША

Правлячі кола Франції несуть відповідальність не лише за підрив зусиль, скерованих на цілковиту заборону ядерних вибухів. Вони сприяють діяльності тих сил у Північноатлантичному агресивному угрупованні, які прагнуть не допустити угоди про загальне і повне роззброєння.

(З газет).

СВИНЯ ПІД ДУБОМ